

Sygnatura akt IVP 76/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Z., dnia 30 września 2014 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział IV Pracy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Danuta Kaczerewska

Protokolant: Dorota Kopel

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2014 r. w Zgorzelcu

sprawy

z powództwa **R. F.**

przeciwko (...) **S.A. Oddział (...) T. w B.**

o ustalenie okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach

I. powództwo oddała,

II. zasądza od powoda R. F. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. Oddział (...) T. w B. kwotę 60,00 (słownie: sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IVP 76/14

UZASADNIENIE

Powód – R. F. w pozwie skierowanym przeciwko stronie pozwanej- (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) w B., a sprecyzowanym na rozprawie w dniu 30.09.2014r./k-43 akt/ domagał się ustalenia , że w okresie od dnia 24 października 1975r. do dnia 14 grudnia 1987r.wykonywał pracę górniczą w rozumieniu przepisów art.50 lit.c ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych będąc zatrudnionym u strony pozwanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza na odkrywce. W uzasadnieniu swojego stanowiska podał, że u strony pozwanej był zatrudniony od dnia 1.07.1975r. do 31.03.2014r na stanowisku ślusarza na odkrywce w pełnym wymiarze czasu pracy. Stosunek pracy ustał na zasadzie porozumienia stron na mocy art.1 ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 13.03.2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników .Po zakończeniu zatrudnienia w związku z zamiarem przejścia na emeryturę powód wystąpił do pracodawcy o wystawienie świadectwa pracy w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze. Pozwany wprawdzie wystawił pozwanemu takie świadectwo pracy jednakże tylko za okres zatrudnienia od 1.07.1975r. do 23.10.1975r. oraz od 15.12.1987r. do 15.04.2008r..Natomiast pominął okres sporny tj. od dnia 24.10.1975r. do dnia 14.12.1987r. W tej sytuacji wystąpił do zakładu pracy o wyjaśnienie przyczyn, które zadecydowały o pominięciu tego okresu do pracy górniczej. Pracodawca poinformował powoda, że w okresie spornym nie świadczył on pracy górniczej. Powód dodał, że przez cały okres zatrudnienia u pozwanego świadczył jednakową pracę na stanowisku ślusarza , zaś w okresie spornym nie nastąpiła żadna zmiana warunków pracy. Stąd też ,jego zdaniem, pracodawca bezpodstawnie wyłączył z pracy górniczej okres od dnia 24.10.1975r. do dnia 14.12.1987. Dodał ponadto, że ustalenie pracy górniczej za okres sporny jest mu potrzebne do ubiegania się przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych o emeryturę górniczą / k-2-4 akt/.

Strona pozwana – (...) S.A.Oddział Kopalnia (...) w B. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości na koszt powoda. W uzasadnieniu swojego stanowiska podała, że w aktach osobowych powoda za okres

sporny tj. od 24.10.1975r. do 14.12.1987r. brak jest dokumentów potwierdzających wykonywanie przez powoda pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Nadto powód po otrzymaniu świadectwa pracy nie skorzystał z przysługującego mu prawa żądania sprostowania świadectwa pracy. Zdaniem strony pozwanej powód dochodząc ustalenia pracy górniczej na podstawie art.189kpc nie wykazał interesu prawnego, co jest warunkiem koniecznym do uwzględnienia takiego powództwa. Ponadto, ustalenie to powinno dotyczyć prawa a nie okoliczności faktycznych. Stąd też zdaniem strony pozwanej powództwo powinno zostać oddalone ./k-23-24 akt/.

Sąd ustalił, że:

Powód – R. F. był zatrudniony u strony pozwanej od dnia 1.07.1975r. do dnia 31.03.2014r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Stosunek pracy ustał na zasadzie porozumienia stron na podstawie art.1 ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 13.03.2003r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w związku z przystąpieniem powoda do Programu Dobrowolnych Odejść.

/ akta osobowe powoda, wyjaśnienia informacyjne powoda na k-43 akt./.

W dniu 31.03.2014r. strona pozwana sporządziła świadectwo pracy w którym potwierdziła okres zatrudnienia powoda na stanowisku ślusarza od dnia 1.07.1975r. do dnia 31.03.2014r. oraz sporządziła i doręczyła powodowi świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym wskazała, że powód w okresie od dnia 1.07.1975r. do dnia 23.10.1975r. oraz od dnia 15.12.1987r. do dnia 15.04.2008r. wykonywał pracę górniczą będąc zatrudnionym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce na stanowisku ślusarza przy wykonywaniu bieżących robót montażowych, konserwacyjnych i remontowych/ zał. nr.2 poz.32 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994r./.

/ akta osobowe powoda/.

Pismem z dnia 24.02.2014r. powód wystąpił do pracodawcy o informację, z jakiego powodu nie zaliczono mu do pracy górniczej okresu od dnia 24.10.1975r. do dnia 14.12.1987r. Pismem z dnia 7.03.2014r. strona pozwana poinformowała powoda, że w spornym okresie nie wykonywał stale pracy na odkrywce tylko sporadycznie. Większość prac remontowych wykonywanych było bowiem w hali remontowej, a tylko sporadycznie w terenie, i w związku z tym brak było podstaw do uznania tego okresu jako pracy górniczej w rozumieniu art.50 c ust.1 pkt.4 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

/ k-14-15 akt, akta osobowe powoda/.

Powód na rozprawie w dniu 30.09.2014r. słuchany informacyjnie oświadczył, że ustalenie pracy górniczej jest mu potrzebne do ubiegania się o emeryturę górniczą/k-43 akt/.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że powód R. F. domagał się ustalenia, że w okresie od 24.10.1975r. do dnia 14.12.1987r. wykonywał pracę górniczą w rozumieniu art.50c ust.1 pkt.4 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, będąc zatrudnionym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku ślusarza na odkrywce. A zatem podstawę prawną oceny żądania powoda stanowi art.189 k.p.c.

Zgodnie z art.189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Z przepisu tego wynika, że istnieją dwie przesłanki powództwa o ustalenie: interes prawny powoda w ustaleniu i ustalenie to powinno dotyczyć stosunku prawnego lub prawa, a nie okoliczności faktycznej. Interes prawny- jest to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych, a potrzeba ustalenia praw i stosunków prawnych występuje tylko wówczas, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych jak i prawnych. Jak wynika z powyższej regulacji warunkiem zastosowania tej instytucji prawnej jako materialnoprawnej podstawy rozstrzygnięcia jest istnienie po stronie powoda interesu prawnego. Istnienie interesu prawnego po stronie pracownika domagającego się ustalenia prawa lub stosunku prawnego w ramach

stosunku pracy było przedmiotem licznych orzeczeń Sadu Najwyższego, który generalnie wskazywał na brak takiego interesu prawnego w sytuacjach, w których pracownikowi przysługuje już roszczenie o konkretne świadczenie. W przedmiotowej sprawie powód R. F. zarówno w pozwie jak i na rozprawie w dniu 30.09. 2014r./k- 43 akt/ przyznał, że ustalenie wykonywania pracy górniczej w okresie od dnia 24.10.1975r. do dnia 14.12.1987r. jest mu potrzebne do uzyskania świadczenia emerytalnego. Sąd Najwyższy wielokrotnie w swoich orzeczeniach wskazywał, że roszczenie pracownika przeciwko zakładowi pracy o ustalenie wykonywania zatrudnienia w szczególnych warunkach- dla celów ubezpieczeniowych- podlega oddaleniu z braku interesu prawnego/ uchwała SN z dnia 17.06.1987r. III PZP 19/87 OSNC 1988/10/132/. Postępowanie sądowe bowiem, o ustalenie w oparciu o art.189 k.p.c. nie może być środkiem do uzyskania dowodów, które miałyby być wykorzystane w postępowaniu emerytalno- administracyjnym/ vide: wyrok SN z 4.11.1971r. PR 344/71 OSNCP 1972/5/89/. Ponadto interes musi mieć charakter prawny- nie można więc żądać ustalenia stanu faktycznego lub faktu- jakim w niniejszej sprawie byłoby ustalenie charakteru wykonywanej pracy/ vide: wyrok SN z dn. 5.10.1982r. III CRN 244/82/.

Reasumując, skoro kwalifikacja określonej pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach(bądź jak w niniejszej sprawie jako pracy górniczej) dla celów emerytalno- rentowych może być dokonywana wyłącznie w postępowaniu przed organem rentowym w sprawie o przyznanie świadczenia z ubezpieczeń społecznych/ ewentualnie w postępowaniu sądowym wywołanym wniesieniem odwołania od decyzji organu rentowego/- to pracownik wytaczający w tej materii przed Sądem Pracy powództwo o ustalenie nie wykazuje w ogóle interesu prawnego w rozumieniu art.189kpc niezależnie od tego przeciwko komu/ pracodawcy czy organowi rentowemu/ skierował pozew. /por .uzasadnienie Postanowienia SN z dn.19.01.2012r.I PK 108/11 i powołane tam orzecznictwo,pkt.5 tezy wyroku SN z dnia 20.05.2011r. (...) 295/10 oraz wyrok SN z dnia 7.04.2011r. I UK 363/10/. Powoływane poglądy, które Sąd w całej rozciągłości podziela- znajdują w całości zastosowanie także do spraw o ustalenie danej pracy jako pracy górniczej, uprawniającej do zastosowania przy ustalaniu prawa do emerytury określonych przeliczników.

Ponadto, nie sposób przyjąć, że pomiędzy powodem jako byłym już pracownikiem i stroną pozwaną –byłym pracodawcą istniał i istnieje jakikolwiek spór co do charakteru łączącego ich stosunku prawnego, skoro okolicznością bezsporną było, ze strony łączył stosunek prawny w formie stosunku pracy na warunkach określonych w zawartej przez nich umowie o pracę zawierającej istotne jej elementy i dla bytu prawnego której ,nie jest wymagane zastrzeżenie, że praca będzie lub nie wykonywana jako praca górnicza uprawniająca do półtorakrotnego przeliczenia stażu emerytalnego. Nie można również przyjąć, że nawet pozytywne dla powoda rozstrzygnięcie tj. ustalenie pracy górniczej będzie w jakikolwiek sposób kształtowało jego prawa lub roszczenia względem byłego pracodawcy, skoro dochodzi on tego ustalenia dla celów emerytalnych- co sam przyznał na rozprawie w dniu 30.09.2014r. Ponadto, takie pozytywne rozstrzygnięcie nie pozbawiałoby organu rentowego możliwości kwestionowania jego treści w sprawie zainicjowanej przez powoda w trybie postępowania ubezpieczeniowego o prawo do emerytury, którego stroną sporu dla powoda będzie już zupełnie inny podmiot tj. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, co z kolei oznacza, że już we własnym zakresie i samodzielnie organ rentowy ustala okresy przepracowane w ubezpieczeniu społecznym jak również wszystkie inne przesłanki, w tym także okresy i rodzaj pracy górniczej wykonywanej przez powoda.

A zatem zdaniem Sadu, brak było po stronie powoda interesu prawnego w ustaleniu dochodzenia w istocie faktu, a nie prawa w rozumieniu art.189 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art.98§1 k.p.c w związku z §11 ust.1 pkt.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu/ Dz.U. z dnia 3.10.2002r. Nr.163,poz.1349/.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.